

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет фізичного виховання та спорту
Кафедра базової загальної та фізичної підготовки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор
Юрій КОТЛЯР

“19” 08 2025р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ ТА СПОРТИВНО-
МАСОВОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка / А Освіта

спеціальність 014 Середня освіта / А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

спеціалізація 014.11 Фізична культура / предметна спеціальність А4.11 Фізична
культура

Розробник

Завідувач кафедри розробника

Завідувач кафедри спеціальності

Гарант освітньої програми

Декан ФФВС

Т.в.о. директора ННПО

Начальник НМВ

Інна ГОРОДИНСЬКА

Інна ГОРОДИНСЬКА

Надія ДОВГАНЬ

Інна ГОРОДИНСЬКА

Віталій ВЕРБИЦЬКИЙ

Катерина ЗУБ

Євгенія ПОСТИКІНА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Організація і методика фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в закладах освіти	
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка / А Освіта	
Напрямок підготовки Спеціальність	014 Середня освіта / А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)	
Спеціалізація (якщо є)	014.11 Фізична культура / А4.11 Фізична культура	
Освітня програма	Середня освіта (Фізична культура)	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень	
Статус дисципліни	Обов'язкова освітня компонента	
Курс навчання	3	
Навчальний рік	2025-2026 н.р.	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	6	7,8 т
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	3	
Структура курсу:	Денна форма	Заочна форма
	– лекції	6
	– семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові)	6
	– годин самостійної роботи студентів	78
Відсоток аудиторного навантаження	36%	13%
Мова викладання	Українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)		
Форма підсумкового контролю	Залік	

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів освіти знання, уміння та навички щодо організації, планування, проведення та аналізу фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової діяльності у закладах освіти різних типів, з урахуванням вимог програмно-методичних документів, вікових особливостей учнів та сучасних тенденцій розвитку фізичного виховання.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- ✓ ознайомити студентів із сучасними підходами до організації фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в закладах освіти.
- ✓ розкрити зміст і форми спортивно-масової діяльності в освіті.
- ✓ навчити планувати заходи та розробляти документацію.
- ✓ сформуванню уміння проводити заняття різні форми фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи.
- ✓ навчити аналізувати ефективність фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи.
- ✓ виховати професійно-методичну компетентність майбутніх учителів фізичної культури.

Компетентності та програмні результати навчання:

Освітня компонента передбачає формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК.7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК.10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК.11. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

Фахові компетентності (ФК):

ФК 3. Здатність формувати в учнів предметні компетентності з фізичної культури, медико-біологічних та психологічних основ і технологій розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, санітарно-гігієнічних основ діяльності у сфері фізичної культури.

ФК.5. Здатність організовувати та здійснювати освітню діяльність у позаурочний та поза навчальний час.

ФК.11. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини шляхом самостійної організації та реалізації різних форм занять в закладах середньої освіти, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.

Передумови вивчення дисципліни: освітня компонента «Організація і методика фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в закладах освіти» відноситься до обов'язкових компонент ОП «Середня освіта (Фізична культура)» включає та поглиблює знання з теорії та методики фізичного виховання, педагогіки, вікової педагогіки.

Очікувані результати навчання:

В результаті вивчення дисципліни студент має знати:

- нормативно-правові документи, що регламентують фізкультурно-оздоровчу та спортивно-масову діяльність у закладах освіти;
- зміст, принципи та завдання фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи;
- форми організації рухової активності учнів (ранкова гімнастика, динамічні перерви, групи здоров'я, спортивні секції тощо)

Вміти:

- планувати фізкультурно-оздоровчу та спортивно-масову роботу у закладі освіти (річні плани, календарі заходів, сценарії);
- організовувати та проводити спортивні змагання, Дні здоров'я, свята, квести та інші масові події;
- розробляти комплекси вправ для різних вікових груп (фізкультхвилинки, руханки тощо)
- застосовувати отримані знання при вирішенні педагогічних, навчально-виховних і методичних завдань з урахуванням вікових особливостей здобувачів середньої освіти і конкретних педагогічних ситуацій.

Передбачені наступні **програмні результати навчання відповідно ОП «Середня освіта (Фізична культура)»:**

ПРН 1. Знати законодавчі вимоги щодо змісту загальної середньої освіти відповідного рівня та форм організації освітнього процесу.

ПРН 7. Знати теорію і володіти методикою розвитку рухових умінь і навичок у процесі фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти, вміти організовувати оздоровчо-розважальні і спортивні заходи протягом навчального дня учнів.

ПРН 13. Застосовувати інноваційно-оздоровчі технології для покращення фізичного стану, розвивати нові ідеї та можливості для створення оздоровчих технологій (систем), досліджувати та експериментувати з інноваційними підходами у фізичному

вихованні створювати інноваційні програми індивідуальних фізкультурно-оздоровчих занять.

ПРН 20. Вміти розробляти навчально-методичні матеріали (робочі програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього стандарту та зразкових програм з урахуванням виду освітньої установи, особливостей класу / групи та окремих учнів. Вміти розробляти перспективні та оперативні плани і програми конкретних занять в процесі фізичного виховання різних групи населення.

ПРН 22. Вміти використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар, організовувати та проводити масово-культурні заходи та спортивні змагання, бути обізнаним у правилах суддівства спортивних змагань.

3. Програма навчальної дисципліни

Денна форма:

	Теми	Лекції	Практичні (групові)	Самостійна робота
1	Сутність, завдання та зміст фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи	2	2	7
2	Нормативно-правове та методичне забезпечення фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової діяльності в закладах освіти	2	2	7
3	Організаційні форми фізкультурно-оздоровчої роботи в закладах освіти	2	2	7
4	Організація спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи в закладах загальної середньої освіти	2	2	7
5	Особливості організації фізкультурно-оздоровчої роботи в системі професійно-технічної освіти	2	2	7
6	Спортивно-масова і фізкультурно-оздоровча робота у вищих закладах освіти	2	2	7
7	Планування фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи	2	2	8
8	Фізкультурно-оздоровча робота у спортивно-оздоровчих таборах	2	2	8
	Всього за курсом	16	16	58

Заочна форма:

	Теми	Лекції	Групові (групові)	Самостійна робота
1	Сутність, завдання та зміст фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи	2	2	7
2	Нормативно-правове та методичне забезпечення фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової діяльності в закладах освіти			11
3	Організаційні форми фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи	2	2	7

4	Організація спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи в закладах загальної середньої освіти	2	2	7
5	Особливості організації фізкультурно-оздоровчої роботи в системі професійно-технічної освіти			11
6	Спортивно-масова і фізкультурно-оздоровча робота у вищих закладах освіти			11
7	Планування фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи			12
8	Фізкультурно-оздоровча робота у спортивно-оздоровчих таборах			12
	Всього за курсом	6	6	78

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

4.1.1. Денна форма:

№	Тема заняття / план	
6 семестр		
1	Тема 1. Сутність, завдання та зміст фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи в закладах освіти 1. Поняття «фізкультурно-оздоровча робота» та «спортивно-масова робота» у сучасній педагогічній науці. 2. Мета та завдання фізкультурно-оздоровчої роботи в освітньому закладі. 3. Структура фізкультурно-оздоровчої роботи: урочна, позакласна, позашкільна діяльність. 4. Основні напрями спортивно-масової діяльності. 5. Місце та роль учителя/викладача фізичної культури. 6. Особливості організації роботи з учнями різного віку. 7. Взаємодія з батьками, педагогами та адміністрацією.	2
2	Тема 2. Нормативно-правове та методичне забезпечення фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової діяльності в закладах освіти 1. Законодавча база України у сфері фізичної культури і спорту. 2. Державні стандарти фізичного виховання. 3. Нормативні вимоги до організації оздоровчої та спортивно-масової роботи. 4. Правові аспекти забезпечення безпеки під час заходів. 5. Документація вчителя та організатора спортивної діяльності. 6. Контроль та звітність у закладі освіти.	2
3	Тема 3. Організаційні форми фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в закладах освіти 1. Класифікація організаційних форм: урочні, позакласні, позашкільні. 2. Гуртки, секції, спортивні клуби: особливості організації. 3. Рухливі перерви, фізкультхвилинки: зміст, методика, вікові особливості. 4. Дні здоров'я, спортивні свята, фестивалі. 5. Робота з інклюзивними групами.	2
4	Тема 4. Організація спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи в закладах загальної середньої освіти 1. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі навчального дня. Методика проведення. 2. Гуртки фізичної підготовки, секції з видів спорту 3. Розробка положення та сценарію заходу.	2

	<ul style="list-style-type: none"> 4. Залучення учасників та мотивування школярів. 5. Суддівство та система оцінювання. 6. Забезпечення безпеки та медичного супроводу. 7. Підбиття підсумків, аналіз та звітність. 	
5	<p>Тема 5. Особливості організації фізкультурно-оздоровчої роботи в системі професійно-технічної освіти</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Нормативно-правова база щодо фізичного виховання в закладах професійної освіти 2. Мета, завдання та очікувані результати фізкультурно-оздоровчої діяльності 3. Професійно-прикладна фізична підготовка 4. Організація спортивно-масової роботи 	2
6.	<p>Тема 6. Спортивно-масова і фізкультурно-оздоровча робота у вищих закладах освіти</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Спортивний клуб в вищих закладах освіти 2. Особливості створення спортивного клубу 3. Організація діяльності спортивного клубу 4. Організація самостійних занять з фізичної культури студентів 5. Організація спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи у студентських гуртожитках 	2
7	<p>Тема 7. Планування фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Принципи планування у фізичному вихованні. 2. Річний план роботи вчителя фізичної культури. 3. Тематичний план гуртків та секцій. 4. Календарний план спортивно-масових заходів. 5. Врахування вікових, індивідуальних і медичних особливостей. 6. Документальне забезпечення та оформлення звітів. 	2
8	<p>Тема 8. Фізкультурно-оздоровча робота у спортивно-оздоровчих таборих</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Оздоровчий табір як структурний підрозділ освітнього закладу або організації 2. Умови організації оздоровлення та відпочинку дітей 3. Зміст фізкультурно-оздоровчої роботи в оздоровчому таборі 4. Особливості організації та проведення фізкультурно-оздоровчої роботи в оздоровчому таборі 5. Плавання та купання оздоровчому таборі, основні вимоги 	2
	Разом	16

4.1.2. Заочна форма:

№	Тема заняття / план	
8,9 триместр		
1	<p>Тема 1. Сутність, завдання та зміст фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи в закладах освіти</p> <ul style="list-style-type: none"> 8. Поняття «фізкультурно-оздоровча робота» та «спортивно-масова робота» у сучасній педагогічній науці. 9. Мета та завдання фізкультурно-оздоровчої роботи в освітньому закладі. 10. Структура фізкультурно-оздоровчої роботи: урочна, позакласна, позашкільна діяльність. 11. Основні напрями спортивно-масової діяльності. 12. Місце та роль учителя/викладача фізичної культури. 13. Особливості організації роботи з учнями різного віку. 14. Взаємодія з батьками, педагогами та адміністрацією. 	2

2	Тема 3. Організаційні форми фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в закладах освіти 1. Класифікація організаційних форм: урочні, позакласні, позашкільні. 2. Гуртки, секції, спортивні клуби: особливості організації. 3. Рухливі перерви, фізкультхвилинки: зміст, методика, вікові особливості. 4. Дні здоров'я, спортивні свята, фестивалі. 5. Робота з інклюзивними групами.	2
3	Тема 4. Організація спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи в закладах загальної середньої освіти 8. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі навчального дня. Методика проведення. 9. Гуртки фізичної підготовки, секції з видів спорту 10. Розробка положення та сценарію заходу. 11. Залучення учасників та мотивування школярів. 12. Суддівство та система оцінювання. 13. Забезпечення безпеки та медичного супроводу. 14. Підбиття підсумків, аналіз та звітність.	2
	Разом	6

5.1. План групових занять

5.1.1. Денна форма

№	Тема заняття / план	
6 семестр		
1	Тема 1. Сутність, завдання та зміст фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи в закладах освіти 1. Основні терміни та поняття фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи. 2. Мета та завдання фізкультурно-оздоровчої роботи в освітньому закладі. 3. Структура фізкультурно-оздоровчої роботи: урочна, позакласна, позашкільна діяльність. 4. Основні напрями спортивно-масової діяльності. 5. Місце та роль учителя/викладача фізичної культури. 6. Особливості організації роботи з учнями різного віку. 7. Взаємодія з батьками, педагогами та адміністрацією. Завдання на самоопрацювання: Визначити ключові показники ефективності фізкультурно-оздоровчої діяльності в освітньому закладі	2
2	Тема 2. Нормативно-правове та методичне забезпечення фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової діяльності в закладах освіти 1. Законодавча база України у сфері фізичної культури і спорту. 2. Державні стандарти фізичного виховання. 3. Нормативні вимоги до організації оздоровчої та спортивно-масової роботи. 4. Правові аспекти забезпечення безпеки під час заходів. 5. Документація вчителя та організатора спортивної діяльності. 6. Контроль та звітність у закладі освіти. Завдання на самоопрацювання: Скласти таблицю основних нормативно-правових документів та методичних матеріалів із зазначенням: назви документа, року прийняття, основного змісту та призначення.	2
3	Тема 3. Організаційні форми фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в закладах освіти 1. Класифікація організаційних форм: урочні, позакласні, позашкільні. 2. Гуртки, секції, спортивні клуби: особливості організації. 3. Рухливі перерви, фізкультхвилинки: зміст, методика, вікові особливості. 4. Дні здоров'я, спортивні свята, фестивалі.	2

	<p>5. Особливості роботи з інклюзивними групами.</p> <p>Завдання на самоопрацювання: Проаналізувати переваги та недоліки різних організаційних форм фізкультурної роботи з точки зору ефективності та залучення учнів</p>	
4	<p>Тема 4. Організація спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи в закладах загальної середньої освіти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі навчального дня. Методика проведення. 2. Гуртки фізичної підготовки, секції з видів спорту 3. Розробка положення та сценарію заходу. 4. Залучення учасників та мотивування школярів. 5. Суддівство та система оцінювання. 6. Забезпечення безпеки та медичного супроводу. 7. Підбиття підсумків, аналіз та звітність. <p>Завдання на самоопрацювання: Скласти таблицю структури суддівської колегії для конкретного виду змагань (футбол, волейбол, легкоатлетичні змагання).</p>	2
5	<p>Тема 5. Особливості організації фізкультурно-оздоровчої роботи в системі професійно-технічної освіти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативно-правова база щодо фізичного виховання в закладах професійної освіти 2. Мета, завдання та очікувані результати фізкультурно-оздоровчої діяльності 3. Професійно-прикладна фізична підготовка (ППФП) 4. Організація спортивно-масової роботи <p>Завдання на самоопрацювання: Скласти план одного заняття ППФП для конкретної професійної групи учнів, враховуючи профілактичні та спеціальні вправи</p>	2
6.	<p>Тема 6. Спортивно-масова і фізкультурно-оздоровча робота у вищих закладах освіти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спортивний клуб в вищих закладах освіти 2. Особливості створення спортивного клубу 3. Організація діяльності спортивного клубу 4. Організація самостійних занять з фізичної культури студентів 5. Організація спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи у студентських гуртожитках <p>Завдання для самоопрацювання. Розробити коротку презентацію або буклет для студентів про можливість участі у спортивному клубі та самостійних заняттях</p>	2
7	<p>Тема 7. Планування фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи планування у фізичному вихованні. 2. Річний план роботи вчителя фізичної культури. 3. Тематичний план гуртків та секцій. 4. Календарний план спортивно-масових заходів. 5. Врахування вікових, індивідуальних і медичних особливостей. 6. Документальне забезпечення та оформлення звітів. <p>Завдання на самоопрацювання. Розробити тематичний план гуртка або спортивної секції на місяць або семестр</p>	2
8	<p>Тема 8. Фізкультурно-оздоровча робота у спортивно-оздоровчих таборах</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оздоровчий табір як структурний підрозділ освітнього закладу або організації 2. Умови організації оздоровлення та відпочинку дітей 3. Зміст фізкультурно-оздоровчої роботи в оздоровчому таборі 	2

	<p>4. Особливості організації та проведення фізкультурно-оздоровчої роботи в оздоровчому таборі</p> <p>5. Плавання та купання оздоровчому таборі, основні вимоги</p> <p>Завдання на самоопрацювання. Розробити режим дня та план фізкультурно-оздоровчих заходів для однієї зміни табору</p>	
	Разом	16

5.1.2. Заочна форма:

№	Тема заняття / план	
9 триместр		
1	<p>Тема 1. Сутність, завдання та зміст фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи в закладах освіти</p> <p>1. Основні терміни та поняття фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи .</p> <p>2. Мета та завдання фізкультурно-оздоровчої роботи в освітньому закладі.</p> <p>3. Структура фізкультурно-оздоровчої роботи: урочна, позакласна, позашкільна діяльність.</p> <p>4. Основні напрями спортивно-масової діяльності.</p> <p>5. Місце та роль учителя/викладача фізичної культури.</p> <p>6. Особливості організації роботи з учнями різного віку.</p> <p>7. Взаємодія з батьками, педагогами та адміністрацією.</p> <p>Завдання на самоопрацювання: Визначити ключові показники ефективності фізкультурно-оздоровчої діяльності в освітньому закладі</p>	2
2	<p>Тема 3. Організаційні форми фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в закладах освіти</p> <p>1. Класифікація організаційних форм: урочні, позакласні, позашкільні.</p> <p>2. Гуртки, секції, спортивні клуби: особливості організації.</p> <p>3. Рухливі перерви, фізкультхвилинки: зміст, методика, вікові особливості.</p> <p>4. Дні здоров'я, спортивні свята, фестивалі.</p> <p>5. Особливості роботи з інклюзивними групами.</p> <p>Завдання на самоопрацювання: Проаналізувати переваги та недоліки різних організаційних форм фізкультурної роботи з точки зору ефективності та залучення учнів</p>	2
3	<p>Тема 4. Організація спортивно-масової і фізкультурно-оздоровчої роботи в закладах загальної середньої освіти</p> <p>1. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі навчального дня. Методика проведення.</p> <p>2. Гуртки фізичної підготовки, секції з видів спорту</p> <p>3. Розробка положення та сценарію заходу.</p> <p>4. Залучення учасників та мотивування школярів.</p> <p>5. Суддівство та система оцінювання.</p> <p>6. Забезпечення безпеки та медичного супроводу.</p> <p>7. Підбиття підсумків, аналіз та звітність.</p> <p>Завдання на самоопрацювання: Скласти таблицю структури суддівської колегії для конкретного виду змагань (футбол, волейбол, легкоатлетичні змагання).</p>	2
	Разом	6

4.5. Завдання для самостійної роботи

Обсяг самостійної роботи становить 58 годин (денна форма); 78 годин (заочна форма навчання)

Вказівки та пояснення до виконання завдань на самостійну роботу

1. Самостійне опрацювання додаткових джерел здійснюється відповідно до переліку наведеному у цій програмі.

2. Самостійна робота з літературою та електронними джерелами має знайти відображення в конспекті з курсу, в практичних роботах до виконання

3. Завдання для самостійної роботи відображаються в передбачених питаннях, що винесені на самоопрацювання здобувачами, контрольних питаннях до заліку та завдань контрольної роботи (заочна форма навчання)

4. Підготувати та оформити Положення та сценарій спортивно-масового заходу
Вимоги до складання та оформлення:

1. Титульний лист з назвою заходу

2. Вимоги до складання та оформлення Положення спортивно-масового заходу

Положення – це офіційний документ, що визначає мету, завдання, організаційні та регламентні аспекти проведення заходу.

Структура Положення:

1. **Назва заходу** (чітка, інформативна назва заходу, можна додати рік проведення та категорію учасників)

2. **Мета та завдання заходу** (мета – загальна ідея заходу (наприклад, популяризація спорту, формування здорового способу життя); завдання – конкретні кроки для досягнення мети (розвиток фізичної активності, пропаганда певного виду спорту тощо).

3. **Організатори та партнери** (перелік організацій, відповідальних за проведення, вказати співорганізаторів, спонсорів, інформаційних партнерів)

4. **Місце та час проведення** (адреса та приміщення (зала, стадіон, спортивний майданчик). Дата та точний час проведення заходу.

5. **Учасники та категорії** (вікові та спортивні категорії, кількість учасників та умови участі (індивідуально/командно).

6. **Програма заходу** (основні етапи та види змагань, орієнтовний графік проведення.

7. **Правила проведення та оцінювання.** (перелік правил і норм проведення, критерії оцінки та визначення переможців)

8. **Нагородження** (медалі, дипломи, грамоти).

9. **Безпека та медичне забезпечення** (наявність медичного персоналу, заходи безпеки для учасників)

10. **Фінансування** (джерела фінансування та порядок витрат).

Оформлення Положення: Формат: А4, шрифт Times New Roman 14 пт, міжрядковий інтервал 1,5.

3. *Вимоги до складання та оформлення Сценарію спортивно-масового заходу*

Сценарій – це поетапний план проведення заходу, який деталізує дії організаторів, ведучого та учасників.

Структура сценарію: назва заходу та дата проведення

План заходу (поетапно, хронометраж)

1. Вступ (вітальне слово, оголошення мети).

2. Розминка та підготовчі вправи.

3. Основна частина (змагання, конкурси, естафети).

4. Підсумкова частина (підведення результатів, нагородження).

5. Завершення (заключне слово, закриття заходу).

6. Необхідне обладнання та інвентар.

Оформлення сценарію: Формат: А4, шрифт Times New Roman 14 пт, міжрядковий інтервал 1,5.

4.6. Забезпечення освітнього процесу

Вивчення навчальної дисципліни «Організація і методика фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в закладах освіти» здобувачами у 2025/2026 навчальному році передбачає змішаний формат навчання: очний формат навчання в аудиторному фонді ЧНУ імені Петра Могили й дистанційний синхронний і дистанційний асинхронний форми навчання. Лекційний матеріал презентується як в аудиторії так і в форматі Zoom конференції, асинхронний формат передбачає ознайомлення з інформаційним матеріалом і виконання завдань здобувачами на освітньо-інформаційній платформі Moodle

5. Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань здобувачів під час групових занять в дистанційному синхронному та асинхронному форматі навчання; оцінювання виконання практичних завдань, завдань для самостійного опрацювання в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій на освітньо-інформаційній платформі Moodle.

Підсумковий контроль в 6 семестрі (денна форма) 9 триместрі (заочна форма) реалізується у формі заліку. Система нарахування балів відбувається за рахунок накопичення балів за певні види робіт. Перед початком вивчення дисципліни здобувачі освіти мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; критеріями оцінювання.

Ліквідація заборгованостей щодо поточних контрольних завдань може здійснюватися впродовж усього періоду вивчення освітньої компоненти.

5. Підсумковий контроль

5.1. Перелік питань підсумкового контролю (форма контролю – залік):

1. Основні терміни та поняття фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи
2. Дайте визначення основних термінів: «фізкультурно-оздоровча робота», «спортивно-масова діяльність».
3. Які основні завдання вирішує фізкультурно-оздоровчої роботи в освітньому закладі?
4. Опишіть структуру фізкультурно-оздоровчої роботи: урочна, позакласна, позашкільна діяльність.
5. Назвіть основні напрями спортивно-масової діяльності.
6. Яке значення та роль учителя/викладача фізичної культури в організації фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи
7. В чому полягають особливості організації роботи з учнями різного віку?
8. Як налагоджується взаємодія з батьками, педагогами та адміністрацією?
9. Які ключові показники ефективності фізкультурно-оздоровчої діяльності?
10. Основні законодавчі акти України у сфері фізичної культури та спорту.
11. Які державні стандарти фізичного виховання застосовуються в освітніх закладах?
12. Назвіть нормативні вимоги до організації оздоровчої та спортивно-масової роботи
13. Які правові аспекти забезпечують безпеку під час проведення фізкультурно-оздоровчих заходів?
14. Яка документація необхідна вчителю та організатору спортивно-масової діяльності?
15. Опишіть механізми контролю та звітності спортивно-масової діяльності у закладі освіти.
16. Класифікації організаційних форм фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи
17. Які особливості організації гуртків, секцій та спортивних клубів?
18. Розкрийте методику проведення рухливих перерв та фізкультхвилинок з урахуванням вікових особливостей.
19. Опишіть основні етапи організації Днів здоров'я, спортивних свят та фестивалів.
20. Які особливості роботи з інклюзивними групами учнів в фізкультурно-оздоровчій діяльності?

21. Порівняйте переваги та недоліки різних організаційних форм фізкультурної роботи.
22. Опишіть фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі навчального дня та їх методику проведення.
23. Як організуються гуртки фізичної підготовки та секції з видів спорту?
24. Назвіть основні етапи розробки положення та сценарію спортивного заходу.
25. Як мотивувати школярів до участі у спортивних заходах та змаганнях?
26. Які принципи суддівства та система оцінювання використовуються у шкільних змаганнях?
27. Що включає забезпечення безпеки та медичний супровід під час заходів?
28. Опишіть порядок підведення підсумків, аналізу та звітності спортивного заходу.
29. Яка нормативно-правова база регулює фізичне виховання у професійно-технічних закладах?
30. Визначить мету, завдання та очікувані результати фізкультурно-оздоровчої діяльності у професійно-технічних закладах
31. Що таке професійно-прикладна фізична підготовка (ППФП) і які її завдання?
32. Професіограма і методика її складання.
33. Як організовується спортивно-масова робота у професійно-технічних закладах?
34. Які функції виконує спортивний клуб у вищому навчальному закладі?
35. Опишіть особливості створення спортивного клубу у ВНЗ.
36. Організація діяльності спортивного клубу у закладах освіти.
37. Самостійні заняття з фізичної культури студентів: організація, методичні рекомендації щодо проведення.
38. Які форми фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи застосовуються у студентських гуртожитках? Охарактеризуйте їх.
39. Охарактеризуйте основні принципи планування спортивно-масової роботи в закладах освіти.
40. Етапи розробки річного плану фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи вчителя фізичної культури (викладача фізичного виховання)
41. Вимоги щодо складання тематичного плану гуртків та секцій?
42. Які особливості календарного планування спортивно-масових заходів?
43. Як враховуються вікові, індивідуальні та анатомо-фізіологічні особливості учнів при організації спортивно-масової роботи?
44. Документальне забезпечення та оформлення звітів спортивно-масової роботи в освітньому закладі
45. Оздоровчі табори та їх місце у структурі освітніх закладів, організацій. Класифікація оздоровчих таборів.
46. Які умови необхідні для ефективної організації оздоровлення та відпочинку дітей?
47. Визначить зміст фізкультурно-оздоровчої роботи в оздоровчому таборі?
48. Особливості організації та проведення фізкультурно-оздоровчої роботи в оздоровчому таборі.
49. Які основні вимоги до плавання та купання в оздоровчому таборі?
50. Режим дня в оздоровчому таборі. Роль фізкультурно-оздоровчої діяльності в режимі дня.

Зразок білету для заліку

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет фізичного виховання та спорту
Кафедра

Освітня компонента «Організація і методика фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в закладах освіти»

Освітньо-кваліфікаційний рівень - перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Освітньо-професійна програма – Середня освіта (Фізична культура)

ЗАЛКОВИЙ БІЛЕТ № 0

1. Основні терміни та поняття фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи
2. Як організовується спортивно-масова робота у професійно-технічних закладах?

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від _____

Завідувач кафедри
Екзаменатор

5.2. Контрольна робота (заочна форма) – 8 триместр

Зразок контрольної роботи

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет фізичного виховання та спорту
Кафедра

Освітня компонента «Організація і методика фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в закладах освіти»

Освітньо-кваліфікаційний рівень - перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Освітньо-професійна програма – Середня освіта (Фізична культура)

Варіант №0

Теоретичні питання:

1. Охарактеризуйте фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі навчального дня учнів та методику їх проведення.
2. Розкрийте особливості організації гуртків, секцій та спортивних клубів у закладах освіти.

Практичне завдання:

Проаналізуйте переваги та недоліки різних організаційних форм спортивно-масової роботи з позицій ефективності та залучення учнів (у вигляді таблиці або короткого аналізу).

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Контроль успішності здобувача вищої освіти здійснюється з використанням методів і засобів, що визначені в ЧНУ ім. П. Могили. Академічні успіхи здобувача вищої освіти оцінюються за шкалою, яка застосована в ЧНУ імені Петра Могили з переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

Система накопичення балів з освітньої компоненти

(денна форма навчання)

5 семестр
16 год. л./ 16 год. гр.
Групові заняття 8 x 7 б. = 56 балів
Складання положення та сценарію спортивно-масового заходу - 14 балів
Залік - 30 балів
<i>Всього: max 100 балів</i>

Система накопичення балів з освітньої компоненти

(заочна форма навчання)

8 триместр

6 год. л./ 6 год. гр.
Групові заняття 3 x 10 б. = 30 балів
Контрольна робота – 30 балів
Складання положення та сценарію спортивно-масового заходу - 10 балів
Залік - 30 балів
<i>Всього: мах 100 балів</i>

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів на практичних (групових) заняттях – денна форма

Бали	Критерії оцінювання
5-6	Здобувач демонструє глибокі знання, виконує всі практичні завдання без помилок, показує ініціативність
3-4	Матеріал засвоєно, окремі незначні неточності, робота логічна та послідовна
2	Є прогалини у знаннях, часткове виконання практичних завдань, недостатня активність.
1	Немає підготовки, завдання виконані частково або з грубими помилками

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів на практичних (групових) заняттях – заочна форма

Бали	Критерії оцінювання
9-10	Здобувач виявляє глибокі знання, виконує всі практичні завдання без помилок, демонструє ініціативність
7-8	Матеріал засвоєно з окремими незначними неточностями, практична робота виконана логічна та послідовна
5-6	Матеріал засвоєно, але в незначних прогалинах у знаннях, часткове виконання практичних завдань, недостатня активність.
3-4	Матеріал засвоєно із значними прогалинами, часткове виконання практичних завдань, недостатня активність
1-2	Здобувач не демонструє належну підготовку, завдання виконані частково або з грубими помилками

Критерії оцінювання самостійної роботи (Положення та сценарій спортивно-масового заходу) – денна форма

Бали	Критерії оцінювання
13-14	Захід відповідає темі та меті, дотримана певна структура основних компонентів положення, прослідковується логіка послідовності етапів, розподіл обов'язків, інтерактивність, підсумкова частина. Сценарій детальний, реалістичний, прослідковується обґрунтування вибору форм, методів і засобів проведення заходу, дотримання вимог до оформлення.
10-12	Захід часткове відповідає меті. Наявні незначні недоліки у складових положення про захід. Сценарій достатній, але має окремі недоліки, прослідковується часткове обґрунтування вибору форм, методів і засобів проведення заходу, дотримано вимоги до оформлення, логічна структура.

6-9	Часткова відповідність або нечітке формулювання мети заходу. Положення фрагментарне, відсутні 2–3 елементи. Сценарій спрощений, не повністю деталізований, відсутнє або часткове обґрунтування вибору форм, методів і засобів проведення заходу, часткове дотримано вимоги до оформлення
1-5	Відсутність чіткої відповідності заходу темі та меті. Положення формальне або неповне. Сценарій поверхневий або нелогічний. Недотримання вимог оформлення або порушення академічної доброчесності

Критерії оцінювання самостійної роботи (Положення та сценарій спортивно-масового заходу) – заочна форма

Бали	Критерії оцінювання
9-10	Захід відповідає темі та меті, дотримана певна структура основних компонентів положення, прослідковується логіка послідовності етапів, розподіл обов'язків, інтерактивність, підсумкова частина. Сценарій детальний, методично грамотний, реалістичний, прослідковується обґрунтування вибору форм, методів і засобів проведення заходу, дотримання вимог до оформлення, чітка структура
7-8	Захід часткове відповідає меті. Наявні незначні недоліки у складових положення про захід. Сценарій достатній, але має окремі недоліки, прослідковується часткове обґрунтування вибору форм, методів і засобів проведення заходу, дотримано вимоги до оформлення, логічна структура.
4-6	Часткова відповідність або нечітке формулювання мети заходу. Положення фрагментарне, відсутні 2–3 елементи. Сценарій спрощений, не повністю деталізований, відсутнє або часткове обґрунтування вибору форм, методів і засобів проведення заходу, часткове дотримано вимоги до оформлення
1-3	Відсутність чіткої відповідності заходу темі та меті. Положення формальне або неповне. Сценарій поверхневий або нелогічний. Недотримання вимог оформлення або порушення академічної доброчесності

**Критерії оцінювання підсумкового контролю з освітньої компоненти
- залік**

Бали	Критерії оцінювання
25-30	Відповідь повна, науково обґрунтована, охоплює всі структурні елементи питання; використано професійну термінологію; зроблено логічні висновки; немає помилок. Здобувач вміло пояснює методичні підходи, аргументує рішення, застосовує знання до практичних ситуацій, демонструє системне мислення.
18-24	Відповідь достатньо повна, можливі незначні неточності; демонструється розуміння матеріалу та вміння пояснити його. Пояснення здебільшого правильні, але частково недостатньо аргументовані; є неточності у прикладах.
10-17	Відповідь неповна або фрагментарна; допущено помилки в термінології чи структурі; відчутні прогалини у знаннях. Є труднощі у застосуванні знань; пояснення поверхневі; приклади неповні або частково неправильні.
1-9	Матеріал не розкрито; здобувач не володіє змістом питання; відповідь поверхнева або відсутня, не містить практичного обґрунтування.

Критерії оцінювання контрольної роботи з освітньої компоненти
– заочна форма

Бали	Критерії оцінювання
27-30	Повне розкриття теми, логічна структура викладення матеріалу, правильна методика, аргументація на високому рівні.
22-26	Матеріал розкрито в основному без помилок, незначні неточності в аргументації або оформленні.
16-21	Є окремі прогалини у викладенні матеріалу, неповне розкриття теми, часткове недотримання структури або методики.
0-15	Тема розкрита фрагментарно, багато помилок, відсутній аналіз або практична частина

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
75-81	C		
67-74	D	Satisfactory	Задовільно
60-66	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Відмінно А – здобувач має глибокі міцні і системні знання з усього курсу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідає на поставлені запитання; вміє застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань.

Добре В - здобувач має глибокі міцні ґрунтовні знання, використовує практичні навички, але може допустити неточності в формулюванні, незначні помилки в наведених прикладах.

Добре С - здобувач знає програмний матеріал у повному обсязі, але не вміє поєднувати теоретичні і практичні аспекти змістовного матеріалу. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.

Задовільно D - здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння необхідності поєднання теорії і практики, але допускає неточності в теоретичних та методичних аспектах, відповіді неповні, серед яких є значна кількість суттєвих.

Задовільно E - здобувач має базовий рівень знань, володіє необхідними уміннями та практичними навичками для вирішення стандартних завдань; виявляє розуміння лише основних положень навчального матеріалу; здатний, з помилками та з додатковими питаннями, сформулювати визначення понять та категорій.

7. Рекомендовані джерела інформації

7.1. Основні:

1. Ареф'єв В. Г. Фізична культура в школі: теорія і методика. Київ: Освіта, 2019. 256 с.
2. Гуніна Л. А., Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання. Київ: Олімпійська література, 2018. 312 с.

3. Дугчак М. В. Фізична культура і спорт у системі освіти України. Київ : Знання, 2019. 312 с.
4. Круцевич Т. Ю., Безверхня Г. В. Фізичне виховання дітей і молоді: сучасні підходи. – Київ : Олімпійська література, 2020. 296 с
5. Організація та методика спортивно-масової роботи: навч. посібник / уклад.: Цибульська В.В., Безверхня Г.В.–Умань : ВПЦ «Візаві», 2014. 220 с.
6. Пангелова Н. Є. Фізичне виховання: методика проведення занять у закладах освіти. Харків: ХНПУ, 2021. 210 с.
7. Москаленко Н. В. Фізична культура у школі: організаційні аспекти та методика. Дніпро: НМетАУ, 2020. 198 с.

7.2.Додаткові:

1. Боднар І. Організація оздоровчої рухової активності в освітніх закладах. — Тернопіль: ТНПУ, 2020. 156 с.
2. Беліков О. М. Суддівство спортивних змагань: правила та методика. Дніпро: НГУ, 2018. 124 с.
3. Державний стандарт базової середньої освіти. Фізична культура. Київ: МОН України, 2020. 83 с.
4. Концепція розвитку фізичного виховання у закладах освіти України. Київ: МОН України, 2020. 24 с.
5. Корягін В. М. Організація спортивних змагань: навч. посіб. Львів: ЛДУФК, 2019. 220 с.
6. Круцевич Т. Ю., Безверхня Г. В. Рекреація у фізичному вихованні різних груп населення. Київ: Олімпійська література, 2018. 328 с.
7. Романчук С. Спортивно-масова робота: теорія та практика. Львів : ЛДУФК, 2017. 240 с.
8. Правила змагань з видів спорту (баскетбол, волейбол, футбол, гандбол, легка атлетика). Київ : МОН України, 2023. 150 с.

8.2.Інтернет-джерела:

1. Міністерство освіти і науки України. Нормативні документи з питань фізичного виховання. URL: <https://mon.gov.ua>
2. Федерація учнівського спорту України. Методичні рекомендації та положення про змагання. URL: <https://sportmon.org.ua>
3. International School Sport Federation. Guidelines for school sport events URL: <https://www.isfsports.org>.
4. National Association for Sport and Physical Education. Standards for physical education. URL: <https://shapeamerica.org>
5. Спортивні федерації України. Офіційні правила та регламенти URL: <https://sport.gov.ua>